

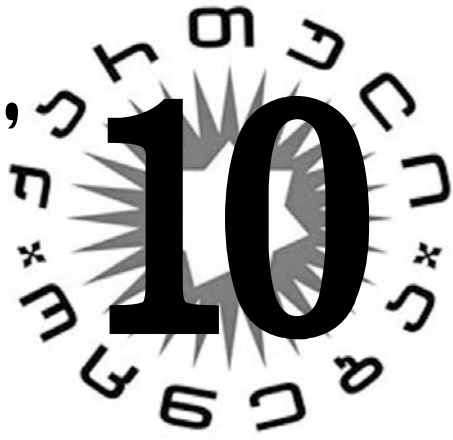
იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგობილ ბუქე-
უბი სიფყვას, ფყილუბით და ჭბრბით ბუბ-
თის გაცანა ყუელა უკადრისბბბაჟ უსამბაგლსია.

ბამოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

ხუთშაბათი, 29 სექტემბერი. 2022 წ. №154 (9492) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

საქართველო, უპირველეს ყოვლისა!

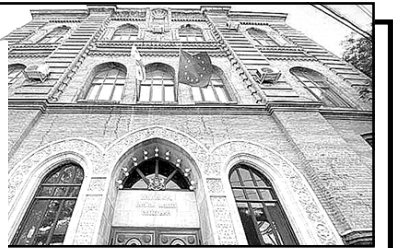

დღემანდელი აყირავებული, გაგიჟებული, შეშლილი მსოფლიოს ფონზე აშკარად დამაიმედებლად გამოიყურება „ქართული ოცნების“ მთავარი ათწლიანი მონაპოვარი – მშვიდობა ჩვენს პატარა, ომებისგან გათანგულ ქვეყანაში; ადამიანის უფლებების დაცვა; ანტიეროვნული ოპოზიციის გადარჩენა, მიტევება, პატრიარქისეული შენდობა; შიდა და გარე მტრების მაღალი დიპლომატიური სტანდარტებით მოგერიება; ეკონომიკის აღმავლობა, ეროვნული ვალუტის გამყარება და აშკარა ინფრასტრუქტურული აღორძინება...

რადგან ყველაფრის თავი და თავი ისევ მშვიდობა და საქართველოს მიწა-წყლის გაერთიანება-გამთლიანებაა, მოვიშველიოთ დიდი გალაკტიონი და გულით შევძახოთ:

საქართველო, უპირველეს ყოვლისა!

საქართველო გმობს უკრაინის ოკუპირებულ მინა-წყალზე რუსეთის უკანონო რეფერენდუმს!

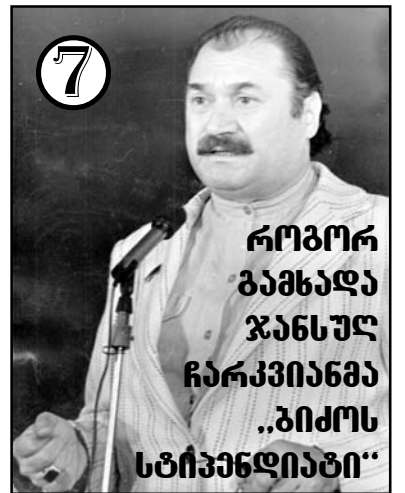

– ამის შესახებ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს „ტვიტერის“ გვერდზე გავრცელებულ განცხადებაშია ნათქვამი. უწყებაში აღნიშნავენ, რომ საქართველო მტკიცედ უჭერს მხარს უკრაინის სუვერენიტეტს და ტერიტორიულ მთლიანობას.

„საქართველო გმობს უკრაინის ოკუპირებულ ტერიტორიებზე რუსეთის უკანონო რეფერენდუმს. უკრაინის ტერიტორიების ანექსიის ეს მცდელობები მიუღებელია. საქართველო მტკიცედ უჭერს მხარს უკრაინის სუვერენიტეტს და ტერიტორიულ მთლიანობას“.

მამუკა ვაშაქიძე:

30 სექტემბერს ჩემი ჯანსუღის დაბადების დღეა, არამარტო ჯანსუღ ჩარკვიანის, არამედ მისი დაიკოსი, ქალბატონ ლუიზასი, მისი პის ბატონ ჯიმი ჩარკვიანის... უფრო მეტის, ამ შესანიშნავი ადამიანების მშობელი დედის, ქალბატონ პისტის, ქართული მართლმადიდებლური საეკლესიო კალენდრით, სხენების დღეა, სხენების დღეა წმინდა მოწამის ალექსანდრის, რომლის მოსახლე ბაბია ქალამ სამივე შვილზე ამოშობიარა ქალბატონი პისტი. საოცრებაა... დიდება უფალს!

7

როგორ
ბამხადა
ჯანსუღ
ჩარკვიანმა
„ბიძოს
სტიქანდიაში“

დღე, რომელიც არ მავიწყდება...

დემურ ჩოხანიძე:

4 არის ენერჯია – არის სისოსხლე!

ბიჭვინთაში ალექსანდრე ლუკაშენკოსა და ასლან ბუანიას შეხვედრა გაიმართა

აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლების ინფორმაციით, ასლან ბუანია ლუკაშენკოს მიესალმა და აღნიშნა, რომ 1996 წელს, დღეს სახელმწიფოთა მეთაურების შეხვედრაზე სწორედ ლუკაშენკომ გამოთქვა წინააღმდეგობა ომის შემდგომი აფხაზეთის ეკონომიკური ბლოკადის მიმართ.

„საჭიროა დახმარება, რომ ეს აყვავებული მხარე, ხალხი ნორმალურად ცხოვრობდეს“, – განაცხადა ლუკაშენკომ და აღნიშნა, რომ „რუსეთი მზად არის მხარდაჭერისთვის“. „ჩვენ ნორმალური ვითარება გვაქვს. ჩვენ, ისევე როგორც თქვენ, მშვიდობიანი, კეთილი, შრომისმოყვარე ხალხი ვართ და გვსურს თანხმობაში ცხოვრება“, – აღნიშნა ლუკაშენკომ და გამოთქვა ინიციატივა, „განინიღონ საკითხები, როგორ გააუმჯობესონ ურთიერთობები“.

თავის მხრივ, ლუკაშენკომ განაცხადა, რომ პრეზიდენტ პუტინთან განიხილა აფხაზეთის საკითხი და ორივე ლიდერმა აღნიშნა, რომ აფხაზეთის მიტოვება არ შეიძლება.

რუსული 9 სამოხილიზაციო დასამარება 80 000 აფხაზისა!

„თავისუფლების ფასი“

27 სექტემბერს, სოხუმის დაცემის დღეს საკრებულოს შენობაში მედიაპოლიდინგ „კვირას“ დამფუძნებლის, ქეთევან ხოსიტაშვილის საავტორო ფილმის – „თავისუფლების ფასი“ პრემიერა გაიმართა.

ავტორმა, ქეთი ხოსიტაშვილმა, მედიაპოლიდინგ „კვირას“ გუნდთან ერთად, ფილმზე გასულ წელს იმუშავა. ფილმის თანაავტორია თეიმურაზ ჭუმბურიძე. პანდემიის გამო, ფილმის საჯარო ჩვენებები გადა-

იდო და უკვე წელს მისი პრემიერა, სიმბოლურად, სწორედ სოხუმის დაცემის დღეს გადამწყდა. საავტორო-დოკუმენტურ ფილმში ასახულია რეალური სურათი, თუ რა მდგომარეობაა დღეს ოკუპირებულ აფხაზეთში ეკონომიკური და სოციალური თვალსაზრისით და რა ფასს უხდებიან ისინი რუსეთს ე.წ. თავისუფლებისთვის. ფილმში გამოყენებულია აფხაზი და რუსი ბლოგერების ვიდეოჩანაწერები, სადაც ისინი ლიად საუბრობენ სხვადასხვა მიმართულებით არსებულ იმ მძიმე ვითარებაზე, რაც რუსული ოკუპაციის შედეგად დღეს რეგიონშია, მათ შორის, ადგილობრივები შეშფოთებას გამოხატავენ იმაზეც, რომ კრემლის პოლიტიკის შედეგად აფხაზები დღეს ასიმილაციის საფრთხის წინაშე რეალურად დგანან.

...როგორ განვითარდება მოქალაქეების ოპოზიციური ფუნ-გზა, ვინ ვისკენ გადაიხრება და რატომ ცდილობს კავშირ-შილი პოლიტიკური ფესვების გაღრმავებას, – ამაზე for.ge-თან პოლიტოლოგი რამაზ საყვარელიძემ საუბრობს.

როსა ოლიგარქი კეზერა ფულაში იხრება, თითოვით გალოკილი ბელია ბირილით კვდება...

ითხოვდა. თუკი ალასანია-კეზერაშვილის ალიანსი შეიქმნება, ალასანიას უკან სააკაშვილის ფიგურა უნდა ვიგულის-ხმოთ.

– ვიდრე „ნაციონალურ მოძრაობის“ ასეთი დაპირისპირება საჯაროდ გამოვიდოდა, იქამდე სააკაშვილის შვილმა განაცხადა, რომ მამამისი პოლიტიკიდან მიდის. უკავშირდება ექს-პრეზიდენტის ეს განცხადება იმ დაპირისპირებას და წყლის ამღვრევას, რომელიც დღეს პარტიაში არის?

– ვერ გეტყვით, უკავშირდება თუ არა. სააკაშვილის ვაჟს აშკარად ნეიტრალური პოზიცია უკავია. ის ცდილობს პოლიტიკაში არ შევიდეს და პოლიტიკური თამაში არ დაიწყოს. როგორც ჩანს, პოლიტიკა მისთვის მიმზიდველი სფერო არ არის.

– ელენე ხოშტარია აღარ მალავს, რომ კეზერაშვილისგან ფინანსდება. თავდაცვის ყოფილი მინისტრის გვერდით იქნება „სტრატეგია აღმაშენებელიც“, რამდენად გაუმართლებელი ეს ადამიანები კეზერაშვილის იმედებს?

– ფაქტია, კეზერაშვილმა „ნაციონალურ მოძრაობაზე“ გული აიცრუა. ამ დროს ის ოპოზიციურ განწყობებს ინარჩუნებს. სავარაუდოა, დაიწყოს იმათთან დაკავშირება, ვინც „ნაციონალურ მოძრაობას“ არ ეკუთვნის, მაგრამ ოპ-

ოზიციაშია. ამ მიმართულებით მისი მხრიდან ეს ნაბიჯები ლოგიკურია. ამავდროულად, კეზერაშვილის მოქმედებები ცოტა არალოგიკურად არის, რადგან ოპოზიციაში გამარჯვების ყველაზე მეტი შესაძლებლობა „ნაციონალურ მოძრაობას“ აქვს და ამ დროს იწყებს ისეთ ფიგურებთან ურთიერთობას, რომელთა გამარჯვების შანსი მინიმალურია.

– კეზერაშვილი საქართველოში ამ ეტაპზე ვერ დაბრუნდება, რადგან მასზე ძეგნა გამოცხადებულია. რატომ ცდილობს ის აქ ფესვების გაღრმავებას და რაში სჭირდება ამ პოლიტიკური ოპოზიციის ფრთის დაფინანსება?

– ზუსტად ეს არ მესმის. ისეთ ჯგუფებს საკმაოდ გულუხვად აფინანსებს, რომლებიც ვერ გაიმარჯვებენ, ამიტომ ვერც მას გამოადგებიან. თუ არჩევნებში გაიმარჯვებენ, მაშინ მისთვის ხელსაყრელი იქნება, მაგრამ ამ ჯგუფებში გამარჯვების შესაძლებლობა არ ჩანს. ამიტომ, რატომ იხარჯება კეზერაშვილი, გაუგებარია. ისე, ეჭვი მეპარება, რომ მას საქართველოს საზღვრის გადმოლახვა უნდოდეს. შეიძლება უნდოდეს ქვეყანაში დესტაბილიზაცია. კრიტიკული მომენტი არჩევნები იქნება. არჩევნებამდე კი დიდი დროა, თუმცა ფაქტია,

„კეზერაშვილის მოქმედებები არალოგიკურია არის – ურთიერთობას ისეთ ფიგურებთან იწყებს, რომელთა გამარჯვების შანსი მინიმალურია“

დიდი ხნით ადრე ეს რყევები საჭიროა.

– ის, რომ კეზერაშვილმა „ნაციონალურ მოძრაობის“ დაფინანსება შეწყვიტა, მელიამ ამან გააღიზიანა, რის გამოც ის ოლიგარქად მოიხსენიება?

– არა მგონია, მარტო ამიტომ, თუმცა, რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანი მიზეზი იყო. „ნაციონალურ მოძრაობას“, რომელსაც ფინანსები შეწყვეტილი აქვს, გაცილებით სუსტად გამოიყურება, ვიდრე მაშინ, როდესაც კეზერაშვილი ეხმარებოდა. დღეს, დეოლიგარქიზაციის საკითხი აქტუალურია და ამ დროს მელიამ ოლიგარქად მარტო ბიძინა კი არ დაასახელა, არამედ ივარაუდა, რომ შეიძლება კეზერაშვილიც ამ სიაში აღმოჩნდეს. ამით მელია კეზერაშვილს ემუქრება, რომ მას ოლიგარქის იარაღის მიაკრავენ. ამ პირობებში, როდესაც დასავლეთი საქართველოში ოლიგარქებს ეძებს, მელიას ეს განცხადება მუქარასავით უღერს.

– ვის გაიყოლებს მელია?
– მელია აქცენტებს მის მიყვანილ ახალ სახეებზე გააკეთებს.

ესაუბრა ქათი ბიორბაძე

ქრედი არეულობის და ქაოსის პირას...

რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი გასაჭირშია – შესაძლოა ქვეყნის შიგნით პროცესები უმართავი გახდეს. მას შემდეგ, რაც 21 სექტემბერს რუსეთის პრეზიდენტმა ქვეყანაში ნაწილობრივი მობილიზაცია გამოაცხადა, ქვეყნის ქალაქები და ადმინისტრაციული ოლქები საპროტესტო აქციებმა და ქაოსმა მოიცვა. მოსახლეობის ნაწილი პუტინის მიერ გამოცხადებულ სამხედრო მობილიზაციას ამ ფორმით ეწინააღმდეგება. ოფიციალური ინფორმაციით, ქვეყანა უკვე ორ მილიონზე მეტმა მამაკაცმა დატოვა.

ვითარება განსაკუთრებით დაიძაბა დაღესტანში. „არა ომს და მობილიზაციას!“ – ამ ლოზუნგებით დედაქალაქის ქუჩებში ასეულობით ადგილობრივი გამოვიდა. მოქალაქეებმა ცენტრალური ავტომაგისტრალი გადაკეტეს სოფელ ენდირეში. პროტესტი უსაფრთხოების ძალებთან დაპირისპირებაში გადაიზარდა. გავრცელებული ინფორმაციით, პოლიციის თანამშრომლები აქციის მონაწილეების წინააღმდეგ ელექტროშოკებს, ხელკეტებსა და წინაკის სპრეის იყენებენ. დაკავებულია 100-ზე მეტი ადამიანი.

ანალიტიკოსები არ გამორიცხავენ, რომ ვითარება ჩრდილოეთ კავკასიაში უმართავი გახდეს. მათი თქმით, კავკასიელები ყველაზე კარგად ხვდებიან, რომ მობილიზაციის პირობებში, პუტინი პირველი მათ არ დაინდობს და უსამართლობის განცდა აქვთ. მათი შეკავება რუსეთს ისედაც უჭირს, ახლა კი საბაბი აქვთ იმისთვის, რომ რუსეთის ხელისუფლებას აუხედრდნენ. ისინი მიიჩნევენ, რომ პუტინი ჩრდილოეთ კავკასიაში ცეცხლს ეთამაშება და არ არის გამორიცხული, ადგილობრივი მოსახლეობა ხელისუფლებას იარაღით შემოუტრიალ-

რუსეთი თუ დაიშალა, კავკასიაში უილა ომები დაიწყება!

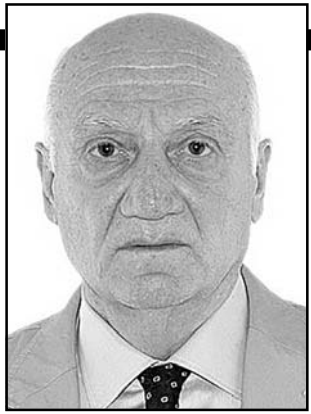
დეს, რაც საქართველოსთვისაც გარკვეულ რისკებს ქმნის. მედიაში გავრცელებული ცნობებით, ენდირეში მობილიზაციის ფარგლებში გამოიძახეს 110 ადამიანი, მათ შორის ისინი, ვინც ახლახან დაბრუნდა არმიიდან.

რუსეთში მობილიზაცია 21 სექტემბერს გამოცხადდა, ხელისუფლებამ წარადგინა გეგმა, არმიის დემობილაციის 300 ათასი რეზერვისტი, რომლებსაც გავლელი აქვთ სამხედრო სამსახური და აქვთ საომარ მოქმედებებში მონაწილეობის გამოცხადებული. თუმცა ვრცელდება ცნობები, რომ უწყებები მისდით იმ მოქალაქეებსაც, რომლებიც ამ კრიტერიუმებს არ აკმაყოფილებენ.

დაღესტნიდან იუწყებიან, რომ სამობილიზაციო პუნქტებში იბარებენ მრავალშვილიან მამებს, რომლებსაც მცირეწლოვანი შვილები ჰყავთ, საომარი გამოცდილების არმქონე კაცებს და რიგითებს, რომელთა ასაკი აჭარბებს 35 წელს.

საპროტესტო გამოსვლები მოეწყო ყაბარდო-ბალყარეთის დედაქალაქ ნალჩიკშიც. ფედერაციის რამდენიმე ოლქში ადგილობრივებმა სამხედრო განწვევის ოფისებს მოლოტოვის კოქტეილები ესროლეს. მობილიზაციის დაქვემდებარებულ რუსეთის მოქალაქეებს ამერიიდან საზღვრის გადასაკვეთად დამატებითი დოკუმენტაციის წარმოდგენა მოუწევთ. ინფორმაცია, რომ რუსეთის ხელისუფლება გარკვეული კატეგორიის მოქალაქეებს მალე ქვეყნიდან გასვლას აუკრძალავს, მედიაში რამდენიმე დღის წინ გაჩნდა. დამოუკიდებელი მედიასაშუალებები საზღვრის ჩაკეტვის სავარაუდო თარიღებსაც ასახელებენ. შესაძლოა პუტინმა ეს გადაწყვეტილება ამ დღეებში მიიღოს.

იხ. 5 გვ.

ჩვენმა გაზეთმა 25 წლის წინ, 1997 წლის 8 აგვისტოს ქვეყანას ამცნო ახალი ენერგეტიკული ორგანოს – საქართველოს ელექტროენერჯეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) დაბადება.

რა გაკეთდა, რა შეიცვალა და რა გამოწვევებია ამ მნიშვნელოვანი დარგის წინაშე? – ამის შესახებ მოგივითხრობს სემეკის პირველი შემადგენლობის ერთ-ერთი წევრი, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ლემურ ჩომახიძე.

საპარტამენტო ენერგეტიკის ეკონომიკურ გარდაქმნებს საფუძველი დაუდო დამოუკიდებელი მარეგულირებელი ორგანოს შექმნამ. ამ მხრივ, 2022 წელი სემეკისთვის საიუბილეოა. კომისია ელექტროენერჯეტიკის 1997 წლიდან არეგულირებს, ხოლო 1999 წლიდან მოყოლებული, მას დამატებით ბუნებრივი გაზის სექტორის მარეგულირებლის ფუნქცია მიენიჭა, 2007 წელს, კანონში შეტანილი ცვლილების შესაბამისად კი, იგი უკვე წყალმომარაგების მარეგულირებლის

პრის ენერჯია – პრის სისოსსლე!

ეკონომიკას გეგმაზოშიერად ვითარდება!

მოვალეობასაც ასრულებს. პრეზიდენტის ბრძანებულებით, კომისია, 1996 წლის აგვისტოში, ჯერ ეკონომიკის სამინისტროსთან ჩამოყალიბდა და მას ელექტროენერჯიკის საბითუმო და საცალო ტარიფების განაგარიშება დაევადა. ამ სამინისტროსთან კომისია ერთი წლის განმავლობაში ფუნქციონირებდა.

საქართველოს პარლამენტმა 1997 წლის 27 ივნისს მიიღო კანონი ელექტროენერჯეტიკის შესახებ, რომელიც ელ აგვისტოს გამოქვეყნდა გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“. საქართველოს პირველმა გაზეთმა ქვეყანას ამცნო ახალი, პროგრესული ენერჯეტიკული ორგანოს შექმნა. კანონი ამოქმედდა გამოქვეყნებისთანავე და იმ წლიდან კომისია ჩამოყალიბდა, როგორც დამოუკიდებელი ორგანო. 1997 წლის 8 აგვისტოს, პრეზიდენტის განკარგულებით, კომისიის პირველი შემადგენლობის წევრები დაინიშნენ.

სემეკის შექმნა დარგის განსაკუთრებულ ბამ განაპირობა. ენერჯეტიკა ნებისმიერი ქვეყნის განვითარების ფუძეთა-ფუძეს წარმოადგენს. მისი ჯეროვანი განვითარების გარეშე საფრთხე შეიქმნება არა მარტო სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას, არამედ სახელმწიფოებრიობასაც. ეს ნათლად დაადასტურა რუსეთ-უკრაინის ომმა, რომელმაც მთელ მსოფლიოში მყისვე, ჯაჭვური რეაქციით გამოიწვია საყოველთაო ეკონომიკური და ენერჯეტიკული ომებიც. მას მყისიერი და უზარმაზარი გავლენა აქვს ეკონომიკის უკლებლივ ყველა დარგზე და ყველა სახის პროდუქციაზე, მათ შორის სამომხმარებლო ბაზარზე.

გადლოვა ღმერთს, რომ ახლა საპარტამენტო ენერჯეტიკა იმ დონეზეა, რომ ნებისმიერ მოქალაქეს შესაძლებლობა აქვს ისარგებლოს ელექტროენერჯიკის მრავალხრივი სიძლიერით. ახლა ერთ სულ მოსახლეზე ჩვენთან დაახლოებით 3,5 ათასი კვტ.თ ელექტროენერჯია მიწვება და ეს დონე თანდათან უმჯობესდება. ეს გავიდა, რომც დავაშიწავთ მილიონობით ადამიანი ცხოვროვს, რომელიც ჯერ კიდევ მიკლავულია ამ სიძლიერით.

ენერჯეტიკა, როგორც ბუნებრივი მონოპოლიის დარგი, წარმოადგენს საზოგადოებისათვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის პროდუქციას და მომსახურების მიმწოდებლებს და სწორედ მათ გამართულ ფუნქციონირებაზე დამოკიდებული მოსახლეობის ცხოვრების დონე, ჯანმრთელობა, ნებისმიერი ქვეყნის ეკონომიკური და პოლიტიკური ძლიერება. ამიტომ, ძალიან მნიშვნელოვანია სახელმწიფოს მხრიდან აღნიშნული დარგების ეფექტური ფუნქციონირების ხელშეწყობა, ანუ ბუნებრივი მონოპოლიების მიერ წარმოებული პროდუქციის და მომსახურების საბოლოო მომხმარებლებამდე მაღალხარისხიანი მიწოდების უზრუნველყოფა. თუ გავითვალისწინებთ იმ ფაქტს, რომ ბუნებრივი მონოპოლი-

წარმატებით განვლილი მეოთხედი საუკუნე სემეკი იუბილარია

ების არსებობა ეკონომიკაში ობიექტური აუცილებლობაა, უნდა დავასკვნათ, რომ სახელმწიფოს მხრიდან აზრი არ აქვს მათ წინააღმდეგ განსაკუთრებული შეზღუდვების გამოყენებას. აქ ეკონომიკური პოლიტიკის მთავარი ამოცანაა ორივე მხარის ინტერესების დაბალანსების მიღწევა; ანუ სახელმწიფომ, ერთი მხრივ, უნდა დაიცავდეს მომხმარებელი ბუნებრივი მონოპოლიების მხრიდან არასწორი ქმედებებისაგან, ხოლო მეორე მხრივ, ხელი შე-

სახელმწიფოს სტრატეგიის შესაბამისად ენერჯეტიკული სისტემის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის წარმოებისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა; განახლებადი და ალტერნატიული სახის ენერჯიკის გამოყენების გაფართოების ხელშეწყობა; ენერჯიკის წარმოების, გადაცემისა და განაწილების გარემოს ეკოლოგიური დაბინძურებისა და დაზიანებისგან დაცვა;

თუ გავითვალისწინებთ იმ ფაქტს, რომ სემეკი მოსახლეობას ყოველწლიურად დაახლოებით 3 მილიონ ლარს უკან უბრუნებს უკან-სხული თანხის სანახევროდ, საკითხი კიდევ უფრო ნათელი გახდება.

უნყოს ბუნებრივი მონოპოლიების დარგების განვითარებას საზოგადოებრივი ინტერესების სასარგებლოდ. საუკუნეზე მეტი ხნის პრაქტიკულმა გამოცდილებამ აჩვენა, რომ საუკეთესო შედეგის მიღწევა, ანუ ბუნებრივი მონოპოლიების მიერ წარმოებული პროდუქციითა და მომსახურებით მომხმარებელთა მოთხოვნების ყველაზე ეფექტური დაკმაყოფილება კონკურენტული და მონოპოლიური გარემოს გონივრული შესაბამებით მიიღწევა; ასეთი შესაბამება კი სახელმწიფოს მხრივ აქტიური ჩარევის, ანუ რეგულირების გარეშე შეუძლებელია. სახელმწიფო ენერჯეტიკას, როგორც ეკონომიკის სპეციფიკურ დარგს, მარეგულირებელი კომისიების მეშვეობით მართავს. ამას კი შესაბამისი კანონმდებლობით ახორციელებს. კანონმდებლობაში მარეგულირებელი ორგანოს ფუნქციები შეიძლება სხვადასხვა ქვეყანაში მეტ-ნაკლებად პრიორიტეტულად იყოს მიჩნეული ენერჯეტიკული სისტემის რე-

მარეგულირებელი ორგანო საკუთარი ფუნქციების ეფექტიანად განხორციელებისათვის უნდა მოქმედებდეს გარკვეული პრინციპების შესაბამისად. ეს პრინციპებია: დამოუკიდებლობა; კონსულტაციები ენერჯიკის მიმწოდებლებთან და მომხმარებლებთან; – პრობლემების გადაწყვეტის თანმიმდევრულობა; სიტუაციის (ვითარების) პროგნოზირება; კომუნიკაბელობა; კომპეტენტურობა; თვითშეფასების უნარი; გამჭვირვალობა (საჯაროობა); ელასტიურობა. ყველა ზემოაღნიშნული პრინციპი განხილულ უნდა იქნეს როგორც მოქმედებისა და ქცევის წესების ერთობლიობა, რომელთა საშუალებითაც შესაძლებელია მარეგულირებელი ორგანოს მთავარი მიზნის – საზოგადოების მოთხოვნათა მაქსიმალურად დაკმა-

ყოფილების უზრუნველყოფა. კანონმა ელექტროენერჯეტიკის შესახებ“ სემეკს თავიდანვე მიანიჭა მაღალი დამოუკიდებლობა. კერძოდ, კომისია გახდა მუდმივმოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც თავის საქმიანობაში არ ექვემდებარებოდა არც ერთ სხვა სახელმწიფო უწყებასა და ორგანიზაციას. სემეკის ფუნქციონირების პირველივე წლებში შედეგები იყო ხელშეწყობილი: 1. დაწესდა გამოკვეთილი და სამართლიანი „თამაშის“ წესები სექტორში შემავალი ყველა სუბიექტისათვის; 2. სტიმული მიეცა დარგში კერძო ინვესტიციების განხორციელებას, ჩატარდა უმრავლეს სანარმოთა პრივატიზაცია; 3. ერთმანეთისგან გაიმიჯნა სახელმწიფო, სამეურნეო და მარეგულირებელი ფუნქციები. და-

მოუკიდებელი მარეგულირებელი ორგანოს ჩამოყალიბების შემდეგ სახელმწიფოს ჩამოსცილდა მარეგულირებლის ფუნქციები, ხოლო კომერციული ფუნქციები უშუალოდ სამეურნეო სუბიექტებს დაეკისრა. სახელმწიფო კი მის მიერ შემუშავებულ სტრატეგიასა და პოლიტიკას ახორციელებს; 4. გაცილებით უკეთესი შესაძლებლობები შეიქმნა სექტორში არსებული პრობლემების გამოვლენისა და გადაჭრისთვის, საფუძველი ჩაეყარა დარგის თვითდაფინანსებას. ლიცენზიატებს საშუალება მიეცათ, სრულად გამოავლინონ მათ წინაშე არსებული პრობლემები და სათანადო შემთხვევაში მიაღწიონ კიდევ მათ ასახვას ტარიფში; 5. განისაზღვრა ლიცენზიატთა უფლებები და ვალდებულებები, პროდუქციის (მომსახურების) აღრიცხვის, მონიტორინგის, შეწყვეტის და აღდგენის წესები და პროცედურები, ბუნებრივი მონოპოლიის პირობებში მყოფი ლიცენზიატების ურთიერთობათა სავალდებულო ქცევის წესები. კარგი პირობები შეიქმნა კონკურენტის განვითარებისათვის; 6. შეიქმნა ურთიერთსაყრელი თანამშრომლობის საფუძველი მომხმარებელსა და განაწილებელ კომპანიებს შორის, ამაღლდა მომსახურების ხარისხი; 7. მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განხორციელდა კომისიის საკანონმდებლო-ნორმატიული და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფის, აგრეთვე საზოგადოებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის განმტკიცების მიზნით; ამაღლდა და სრულყოფილი გახდა ლიცენზიატთა მომსახურების საფასურის ამოღების მაჩვენებელი, რომელიც პირველ წლებში მეტად დაბალი იყო; 9. ახლანდელ ეტაპზე ყველა კანონიერი ღონისძიება ხორციელდებოდა ტარიფების ზრდის შეჩერებისა და სტაბილიზაციისათვის. ამ მიზნით სტიმული მიეცა ადგილობრივი რესურსების ათვისებასა და რაციონალურ გამოყენებას, ენერჯია შემცველების მონოდების დივერსიფიკაციას; 10. დარგის თავისუფალი გახდა პოლიტიკური ჩარევისგან. ასეთი ზენოლისაგან უკეთ დაზღვეული გახდა ტარიფები, აგრეთვე აქ განხორციელებული სხვა ხასიათის რეგულირება და სხვ. სემეკი უკვე 25 წლის გახდა. განვიხილოთ პერიოდში სემეკს 5 თავჯდომარე მყავდა – ელიზბარ ერისთავი, დავით მირცხულავა, გ. თავაძე, გ. ჩალაგაშვილი, ირ. მილორავა, რომლებიც წამყვან ენერჯეტიკულ ორგანიზაციებში და უწყებებში მოღვაწეობდნენ. ახლანდელი მე-5 თავჯდომარე დავით ნარმანია მდიდარი გამოცდილებით მოვიდა დედაქალაქის მერობიდან და აკადემიური წრიდან. 25 წლის განმავლობაში კომისიას ყავდა 12 წევრი. კომისია დაკომპლექტებულია მაღალკვალიფიციური კადრებით, რომელთაც სულ უფრო მეტი სამუშაოს შესრულება უხდებათ. საკმარისია ითქვას, რომ ახლა, ერთ წელიწადში მიღებულია 70,7-ჯერ მეტი სამართლებრივი აქტი, მათ შორის, 21,5-ჯერ

დღე, როგორც არ გავიწყდება...

„ამაჲ მომენტარო“ – ჯანსუღი მაისის, ავლით ჩარკვიანის დანატოვარ „სტალინკაჲში“

თითქოს თავიანთი დაწერილიყო, ისე შეცვლიდნენ სიტყვებს, ხმასაც საოცრად უთავსებდნენ ვილენის „მაღლაკურ“ ბანს და... ესე გრძელდებოდა წლები. გმადლობთ ბატონო ჯანსუღი იმ ლამაზი დღეებისთვის. ჯანსუღის საოცარი იუმორზე საუბარიც ზედმეტია, ბოლო დროს „სიცილნათელები“ – პატარ-პატარა ექსპრომტები მოჰქონდა და გვიტოვებდა მიშასა და ნაცვების ჯანსუღისეული „მოფერება“ იყო. მეორე დღეს გაზეთში რომ ნახავდა დაბეჭდილს, დარწმუნდა და თითქოს საყვედურით გვეტყოდა – რასაც მოვიტანე ყველაფერი კი არ უნდა დაბეჭდოთ, ძმებო!.. და იყინოდა. უამრავი მოსაგონარი დაგვრჩა, უფრო სწორად დამრჩა,

ვილენი მათზე უმცროსი იყო, ყველაზე „მიძიწონიანი ჟურნალისტი“, როგორც სიყვარულით ჯანსუღმა შეაჩვენა. ჯანსუღის ერთ ხუმრობაზე მინდა მოგიხსნათ, რომელიც კარგა ხანს გვერს სიმართლე ეგონა, ზოგი შურით სკდებოდა, ზოგს უხაროდა კიდევ. ყველას მოგვეხსენებთ, როგორ ქველმოქმედებასაც სწევდა ბატონი მიძინა ივანიშვილი – როგორ ეხმარებოდა ხელოვნების მუშაკებს, სპორტსმენებს, მეცნიერებს „სასტიპენდიო“ თანხით და ამ დახმარებას მადლიერები „მიძოს სტიპენდიას“ ეძახდნენ. მათ რიგში ჩვენი ჯანსუღიც იყო, რომელსაც არასოდეს დაუმაღლავს რა თანხით ეხმარებოდა დიდი ქველმოქ-

ისეთიო? და ერთ დღესაც ვუთხარი ბატონ ჯანსუღს სახალხო – უარს ვამბობ მიძინას სტიპენდიამე-მეთქი. გეფერი იყინა, გულთანად, მერე ჩაფიქრდა და სერიოზული სახით მითხრა – საშინელება იყი რა არის, ჩემო მამუკა? უმადურობა არის საშინელება, უმადურობა, უფრო მეტსაც ითხოვენ და არც ფიქრდებიან, ეს კაცი რატომ გვეხმარება... გეფერი იმასაც ამბობს, ჩემი ხმა სტიპენდიამო, არადა სად იყო მაშინ საქართველოში და პოლიტიკაზეც არც ფიქრობდა ამ ქველმოქმედებას რომ სწევდა... შვილი გადამიჩინა, ბიჭო შვილი!

გავგონებდი, ჩემი ჯანსუღის ხელნაწერებს, სიცილნათელებსა და უბრალო წერილებს, ხელნაწერ ლექსებსა და ხუმრობებს, ჯერჯერობით კიდევ მახსოვს რომელი როდისაა დაწერილი.

როგორ გამხადა ჯანსუღი ჩარკვიანმა „ბიძოს სტიპენდიას“

ალბათ ყველას გახსოვთ მაგიდის, კალენდარი... სწორედ მის ფურცლებზე ვწერდი ხოლმე ახლომელთა დაბადების დღეებს, განა იმიტომ, რომ მავიწყდებოდა, უბრალოდ მიხაროდა – გადავფურცლავდი და ჩემი საყვარელი ადამიანების სახელსა და გვარს მოგვრავდი თვალს, ვულოცავდი... იყო დრო არ გვეზარებოდა და ხალისიც გვექონდა ერთმანეთთან სტუმრობისა, შესაძლებლობაც და... მოკლედ დროც იყო ისეთი.

30 სექტემბერს ჩემი ჯანსუღის დაბადების დღეა, არამარტო ჯანსუღი ჩარკვიანის, არამედ მისი დაიკოსი, ქალბატონ ლუიზასი, მისი ძმის ბატონი ჰიმი ჩარკვიანის... უფრო მეტიც, ამ შესანიშნავი ადამიანების გორგოლი დედის, ქალბატონ ვისცის, ქართული მართლმადიდებლური საეკლესიო კალენდრით, ხსენების დღეა, ხსენების დღეა წმინდა მოწამის ალაკისა, რომლის მოსახლეობა გავაქალსაი საიმივე შვილზე ამოგობარა ქალბატონი ვისცის.

ჯანსუღი მუხომესტაი ირმა ჩხეიძესტაი ერთად

საოცრებაა... დიდება უფალს! ამ ფაქტით თავად ჯანსუღიც ამაყობდა – პარტიზანულ მოღვაწე და სწორედ მისგან ვიცი ამ წმინდა მოწამეთა შესახებ.

პარტიზანობა ამ ფაქტს ღმერთს სასწაული უნდა. მოკლედ, ჯანსუღი ჩარკვიანი, ჩვენი დროის ერთ-ერთი საუკეთესო პოეტი, გამორჩეული საზოგადო მოღვაწე და სუპერკოლორიტული პიროვნება, მთაწმინდის უკვდავი ბინადარი 91 წლის გახდებოდა. არ არსებობდა თავის დაბადების დღეზე რედაქციაში არ გვჩვენებდა, სადაც ყოველთვის სასურველი და საყვარელი სტუმარი იყო... რაღა სტუმარი – რედაქციის წევრი. ყველა ჩვენგანის წარმატებებით ხარობდა, ჩვენი პრობლემებიც აწუხებდა, იცოდა თქმა – როგორც ჩემი ნოდარი იტყოდა, მაი, აფერი, – დააყოლებოდა და დაგვაიმედებდა. პირველად ბავშვობის მეგობარს, კოია გომართელს მოიკითხავდა. მოეფერებოდნენ ერთმანეთს, მერე ყველა თანამშრომლის ოთახის კარს შეაღებდა, მიესალმებოდა, სახელდახელო კაფიას სტყორცნიდა, ბოლოს ისევ კოია გომართელს, ვილენ მარდალაიშვილს, ვალიკო სიმონიშვილსა და მე გავგიხმობდა

– ახლა არ მკითხვით რამდენის გაზხდი, წავიდეთ და თითო ჭიქა დავლიოთ, ერთმანეთს მოგვეფეროთ. რედაქციაშიც დატოვებდა სანოვაგებსა და სასმელს – შესვენებაზე მადღერძელეთო. და ვაფე „ჩირაღდნისკენ“, რომელსაც მოფერებით „ვერელებს“ ლუქანს ეძახდა, გავგიძღვებოდა.

კარგა ხანს ვუნდებოდი ორფეხისნაბიჯზე მდებარე ვაფემდე მისვლას – ყველა ესალმებოდა, ეფერებოდა, შეჩერდებოდა, თბილად მოიკითხავდა. ბევრზე იტყოდა – ჭიგარიაო, ბევრზე – ჩათლახია, მაგრამ ახლა „დამიტკბაო“ და მივალწევდით ჩვენი „დისლოკაციის“ ადგილს. – თქვენ ღვინო, მამუკას არააყი, მე – ლუდი, დანარჩენი თქვით ახლა რა ავიღოთო და იწყებოდა გახურებული ქეიფი, რომელიც მთავრდებოდა ვარგი, ქალაქური ღვინით. მართლაც საოცარი, შეხმატკბილებული სიმღერა იცოდა კოიამ და ჯანსუღმა,

მედი. ბუსტად იმ დღეს გვეწვეოდა, როდესაც „მიძოს სტიპენდიას“ აიღებდა. კოია გომართელს ჩემად ჩაუდებდა ჭიქეში ფულს, მერე მომიბრუნდებოდა და ყველას დასანახად ხან ას, ხან ორას, ზოგჯერ სამას ლარს გადმომცემდა ოფიციალურად – ეს იმან გამომატანა შენთანო. უკვირდათ ვინ იყო ის კეთილი „იძან“, რომელიც ყოველ თვე მასაჩუქრებდა იმ დროს სოლიდური თანხით. „საიღუმლოს“ თავად ჯანსუღმა ახადა ფარდა – მიძინა ივანიშვილი ყველას ეხმარება, ერთხელ მკითხა მამუკას თუ იცნობო, მე ჩემს მამუკაზე მეგონა მეკითხებოდა, არა, ვაშაკიძეზე გვეკითხებოდა დაუმატა. როგორ არა, ვიცნობ კი არა ჩემი შვილობილია-მეთქი ვუპასუხე, ჰოდა, ჩემო ჯანსუღ, ყველას ვეხმარები და ეს მცირე თანხა მამუკასაც გადაეცეო. ის დღე იყო დღე და სულ მე მატანს მამუკასთვის ფულსო.

მეხუმრებოდა, ამით დიდ ფულს იშოვი და „მიძოს სტიპენდიას“ აღარ დაგჭირდებაო. ყველას რომ მხიარული, უდარდელი და ლაღი ეგონა, ძალზე სევდიანი იყო ჯანსუღი ჩარკვიანი, ახალგაზრდულ ოინებს რომ იხსენებდნენ კოია გომართელს ცრემლები მოადგებოდა თვალეებზე – ცრემლიანი კაცი ვარო, იტყოდა. ჰოდა, მაგ ცრემლებში გენაცვალე ჩემო კოიაო, გულს გაუმეგნებდა სიყვარულით. საწერ მაგიდაზე ჯანსუღის ნაჩუქარი სურათი მიდევს ძალიან თბილი წარწერით, „ჩემო მამუკა, მართლაც ძალიან ჯიკიანი ხარ! შენი ჯანსუღი ჩარკვიანი. 2007 წ.“

მწერალთა კავშირის წევრობაზე რეკომენდაცია გამიწია – რეკომენდაცია კი არა ნოველთა, ლექსთა, სიყვარულითა. გადავაბეჭდინო-მეთქი, ვკითხე სამდივნოში. „ჯანსუღის ხელნაწერი, ასევე დავტოვებო“ – ზაალ ბოტკოველმა და ბალათერ არაბულმა. ასლი გავაკეთე და დავტოვე, ორიგინალი წამოვიღე ჯანსუღის სურათთან ერთად, სახლში ჩემს კედელს ამშვენებს.

გილოცავ, ბატონო ჯანსუღი, დაბადების დღეს!

შენი
ამაშუკა ვაშაკიძე

ვილენ მარდალაიშვილი, ვალიკო სიმონიშვილი, კოია გომართელი, ჯანსუღი ჩარკვიანი და მე ვაფე „ჩირაღდნისკენ“.

გაღე ხელოვნური კუნძულისაჲ მოწინაშეობით თავს

ბათუმში უმსხვილესი საინვესტიციო პროექტის – ხელოვნური კუნძულის მშენებლობა ინტენსიურ რეჟიმში მიმდინარეობს.

„ამბასადორი ჯგუფი“ 24-საათიან რეჟიმში ახორციელებს სამშენებლო სამუშაოებს. კუნძულის ნაპირსამაგრი სამუშაოების შედეგად, უკვე შექმნილია 2 ჰა ტერიტორია ზღვაში.

„ამბასადორი ჯგუფი“, პროექტის პირველი ფაზის განსახორციელებლად, 100 მილიონი დოლარის ინვესტიციას განახორციელებს.

ღუბანი ისე მსოფლიოს გაოსვას სფილოს

ღუბანში შესაძლოა გრანდიოზული კურორტი ააშენონ, რომელსაც მთვარის დიზაინი ექნება.

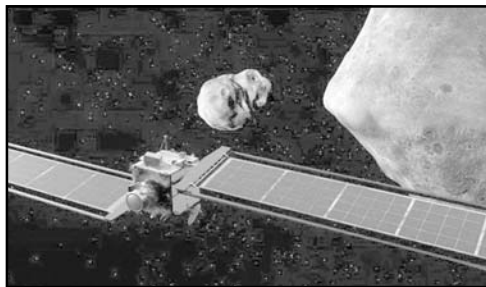
რით გააფორმებენ. შიგნით კი რესტორნები, სპა-ცენტრები, ატრაქციონები განთავსდება, რომლებიც მთვარის თემატიკის მიხედვით იქნება აწყობილი.

შეჯახება კოსმოსში

NASA-ს ზონდი Dart-ი ასტეროიდ „დიმორფს“ შეეჯახა. შეჯახება გეგმიური იყო, მისი მიზანი კი დედამიწისთვის პოტენციურად საშიშართო ასტეროიდებისთვის ტრაექტორიის შეცვლის მექანიზმის ტესტირებას ითვალისწინებს.

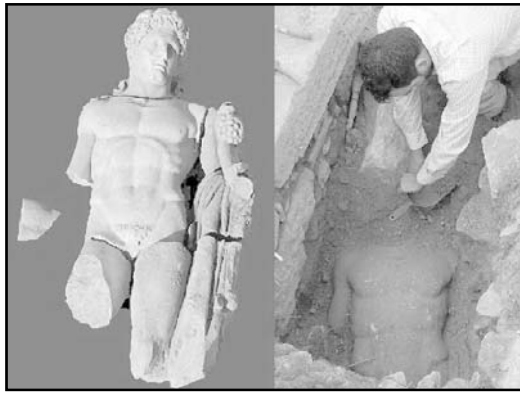
სპეციალისტების თქმით, მათ რამდენიმე კვირაში ეცოდინებათ რამდენად წარმატებული აღმოჩნდა მათი ექსპერიმენტი და შეიცვალა თუ არა შეჯახების შედეგად ასტეროიდის ტრაექტორია.

„დიმორფი“ დედამიწისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენს, თუმცა მომავალში რომელიმე კოსმოსური სხეული შეიძლება პლანეტაზე სიცოცხლეს დაემუქროს, ამიტომ NASA დედამიწის დაცვის ტექნოლოგიაზე მუშაობს.

იპოვეს პირაკლეს ქანდაკება

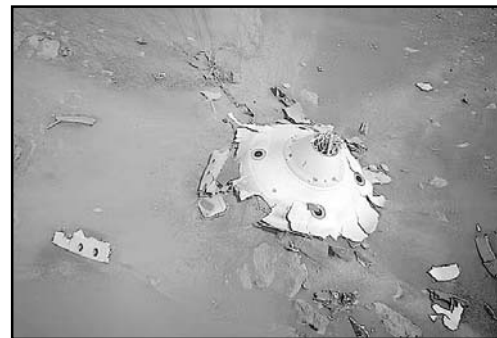
საბერძნეთის ჩრდილოეთ ნაწილში, ქალაქ ფილიპიში არქეოლოგებმა ახალგაზრდა პერაკლეს უზარმაზარი ქანდაკება იპოვეს.

მათივე თქმით, აღმოჩენა ადასტურებს, რომ ბიზანტიის იმპერიაში წინაქრისტიანული ხანის ქანდაკებები საზოგადოებრივი სივრცეების მოსართავად გამოიყენებოდა.

აღამიანებმა მარსის... დაანახებინეს

დასავლეთ ვირჯინიის უნივერსიტეტის მეცნიერ-თანამშრომელმა ჩაგრი კილიჩმა დაიბრუნა, რამდენი კილოგრამი ნაგავი დატოვეს ადამიანებმა მარსის ზედაპირზე.

ჩაგრი კილიჩის გათვლებით, მარსის ზედაპირის კვლევის 50 წლის განმავლობაში ადამიანებმა „წითელ პლანეტაზე“ 7119 კილოგრამი ნაგავი დატოვეს.

დოდონი შინაპატიმრობაში ჩივბა

პიზინიონის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით, მოლდოვის ყოფილი პრეზიდენტი იგორ დოდონი შინაპატიმრობაში დარჩება.

სასამართლომ არ დააკამოყვილა ყოფილი პრეზიდენტის შუამდგომლობა, აღკვეთის ღონისძიების შეცვლის შესახებ.

ირანში საპროტესტო გამოსვლები ბრძელებს

დემონსტრაციები ქვეყნის დედაქალაქსა და რამდენიმე ქალაქში გაიმართა. აქციის მონაწილეებსა და პოლიციას შორის დაპირისპირება მოხდა.

გავრცელებული ინფორმაციით, პროტესტის გამო, ქვეყანაში შეზღუდულია ინტერნეტი.

ირანში მოქალაქეები საპროტესტო გამოსვლები ირანელი ქალის, მაჰსა ამინის გარდაცვალების შემდეგ მიმდინარეობს.

სკ logo

Table with subscription rates for different regions: Georgia, Abkhazeti, Samegrelo-Zemba Kartli, Guria, Adjara, Imereti, Samegrelo-Zemba Kartli.

Table with subscription rates for different regions: Georgia, Abkhazeti, Samegrelo-Zemba Kartli, Guria, Adjara, Imereti, Samegrelo-Zemba Kartli.

დაგვიკავით, მოგვწერათ: ტელ: 599-79-76-79, 599-36-00-35 ელ. ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge

Large advertisement for Sakartvelos Respublika with contact information and a barcode.

Advertisement for Sakartvelos Respublika with contact information.